

**ПУТІВНИК ПО ACQUIS ЄС:
реферативний огляд новоприйнятих актів
за квітень 2024 року***

Путівник по acquis ЄС містить оперативну систематизовану інформацію щодо прийнятих актів ЄС, ілюструє тенденції розвитку acquis та актуальні питання для держав-членів ЄС.

У першому розділі Путівника наведено реферативні огляди актів, опублікованих у квітні 2024 року, які присвячені врегулюванню відносин у сферах:

- охорони довкілля, здоров'я та прав споживачів;
- права на заснування та свободу надання послуг;
- свободи, безпеки та правопорядку;
- зовнішніх відносин;
- енергетики;
- свободи пересування працівників та соціальної політики;
- економічної та монетарної політики;
- народної Європи;
- Митного союзу і вільного руху товарів.

У другому розділі Путівника наведено огляд тенденцій розвитку права ЄС (acquis ЄС).

Для ознайомлення з Путівником перейдіть за посиланням:

<https://padlet.com/rservvru/aquis-2024-xzzqga7izgqh1zrs>

ЗМІСТ

I. Акти права ЄС	4
Законодавчі акти	4
<i>Енергетика</i>	4
<i>Свобода, безпека та правопорядок</i>	4
<i>Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів</i>	9
<i>Свобода пересування працівників та соціальна політика</i>	11
<i>Право заснування та свобода надання послуг</i>	13
<i>Економічна та монетарна політика</i>	15
<i>Зовнішні відносини</i>	15
Незаконодавчі акти	16
<i>Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів</i>	16
<i>Енергетика</i>	17
<i>Народна Європа</i>	18
<i>Митний союз і вільний рух товарів</i>	18
II. Огляд тенденцій розвитку права ЄС	19

I. Акти права ЄС

Законодавчі акти

Енергетика

Регламент (ЄС) 2024/1106 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про внесення змін до Регламентів (ЄС) 1227/2011 та (ЄС) 2019/942 щодо покращення захисту Союзу від ринкових маніпуляцій на оптовому енергетичному ринку¹.

Регламентом визначено: питання авторизації та нагляду за платформами внутрішньої інформації; алгоритм трейдингу; завдання та повноваження агентства щодо оцінки скрапленого природного газу (далі – СПГ) та бенчмарків СПГ; порядок публікації цінових оцінок СПГ та контрольних показників СПГ; порядок надання Європейському агентству з питань співробітництва енергетичних регуляторів (далі – Агентство) даних про ринок СПГ; порядок авторизації та нагляду за звітністю; порядок проведення перевірок Агентством на місцях тощо.

Встановлено, що до 1 червня 2027 року та кожні п'ять років після цього Європейська Комісія після консультацій із відповідними зацікавленими сторонами оцінює застосування цього Регламенту, зокрема щодо його впливу на поведінку учасників ринку, ліквідність, вимоги до звітності, у тому числі щодо СПГ, ринкові дані та рівень адміністративного навантаження учасників ринку, включно з потенційними бар'єрами для входу на ринок для нових учасників, а також продуктивність Агентства. На основі цих оцінок Європейська Комісія складає звіт і подає його Європейському Парламенту та Раді. Водночас до 1 червня 2025 року Європейська Комісія повинна оцінити ефективність запровадження кримінальних покарань державами-членами за навмисні та серйозні випадки ринкових зловживань на оптових енергетичних ринках Союзу та подати звіт до Європейського Парламенту та Ради.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Регламент є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Свобода, безпека та правопорядок

Директива (ЄС) 2024/1226 Європейського Парламенту та Ради від 24 квітня 2024 року про визначення кримінальних злочинів та покарання за

¹ Regulation (EU) 2024/1106 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 amending Regulations (EU) No 1227/2011 and (EU) 2019/942 as regards improving the Union's protection against market manipulation on the wholesale energy market. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401106

порушення обмежувальних заходів ЄС та внесення змін до Директиви (ЄС) 2018/1673².

Директиву ухвалено з метою забезпечення ефективного застосування обмежувальних заходів Союзу, цілісності внутрішнього ринку в межах Союзу та досягнення високого рівня у сфері свободи, безпеки та правосуддя, а також задля встановлення мінімальних правил щодо визначення кримінальних злочинів та покарань за порушення цих обмежувальних заходів Союзу.

Директива встановлює мінімальні правила щодо визначення кримінальних правопорушень та покарань за порушення обмежувальних заходів Союзу. Обмежувальні заходи Союзу, такі як заходи щодо заморожування коштів та економічних ресурсів, заборони на надання коштів та економічних ресурсів і заборони на в'їзд або транзит через територію держави-члена, а також секторальні економічні та фінансові заходи та ембарго на постачання зброї, є важливим інструментом для просування цілей Спільної зовнішньої політики та політики безпеки (СЗППБ), як зазначено у статті 21 Договору про Європейський Союз (ДЄС).

Держави-члени повинні мати можливість вирішувати, що порушення обмежувальних заходів Союзу, пов'язані з коштами, економічними ресурсами, товарами, послугами, транзакціями або діяльністю вартістю менше 10 000 євро, не становлять кримінальних злочинів. Виключення певних порушень зі сфери дії цієї Директиви не впливає на будь-які зобов'язання, викладені в актах, що встановлюють обмежувальні заходи Союзу, щодо забезпечення того, щоб порушення каралися ефективними, пропорційними і стримуючими кримінальними або некримінальними покараннями.

Державам-членам рекомендується звернути особливу увагу на механізми надання громадянства та проживання, щоб запобігти їх використанню особами, які підпадають під обмежувальні заходи Союзу. Ці заходи включають заборону торгівлі, імпорту, експорту, продажу, придбання, передачі, транзиту або транспортування товарів чи послуг. Порушення таких заборон повинно становити кримінальний злочин, у тому числі, коли товари імпортуються або вивозяться з третьої країни або до третьої країни з метою їх передачі до пункту призначення, щодо якого заборона на імпорт, експорт, продаж, купівлю, передачу, транзит або транспортування цих товарів є обмежувальним заходом Союзу.

До обмежувальних заходів Союзу належать галузеві економічні та фінансові заходи щодо надання фінансових послуг або здійснення фінансової діяльності (пункт 11 преамбули).

Ця Директива не має на меті криміналізувати гуманітарну допомогу для осіб, які її потребують, або діяльність, спрямовану на підтримку основних людських потреб, що надається відповідно до принципів неупередженості, гуманності,

² Directive (EU) 2024/1226 of the European Parliament and of the Council of 24 April 2024 on the definition of criminal offences and penalties for the violation of Union restrictive measures and amending Directive (EU) 2018/1673. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401226

нейтралітету та незалежності, а також, де це застосовно, відповідно до міжнародного гуманітарного права.

Імплементуючи цю Директиву, держави-члени повинні забезпечити дотримання процесуальних прав підозрюваних або обвинувачених у кримінальному провадженні. У зв'язку з цим зобов'язання за цією Директивою не повинні впливати на зобов'язання держав-членів за правом Союзу щодо процесуальних прав у кримінальному провадженні, зокрема за Директивами 2010/64/ЄС, 2012/13/ЄС, 2013/48/ЄС, (ЄС) 2016/343, (ЄС) 2016/800 та (ЄС) 2016/1919 Європейського Парламенту та Ради.

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» і адресована всім державам-членам.

Регламент (ЄС) 2024/982 Європейського Парламенту та Ради від 13 березня 2024 року про автоматизований пошук та обмін даними для правоохоронної співпраці і внесення змін до Рішень Ради 2008/615/ЖНА та 2008/616/ЖНА і Регламентів (ЄС) 2018/1726, (ЄС) 2019/817 та (ЄС) 2019/818 Європейського Парламенту та Ради (Регламент Прюм II)³.

Цим Регламентом встановлено рамки для пошуку та обміну інформацією між компетентними органами держав-членів (рамки Прюм II), шляхом закріплення: 1) умов і процедур автоматизованого пошуку профілів ДНК, дактилоскопічних даних, реєстраційних даних транспортних засобів, зображень обличчя та поліцейських записів; 2) правил обміну основними даними після підтвердженої відповідності біометричних даних. Метою рамок Прюм II визначено: 1) активізацію трансграничного співробітництва в питаннях, які охоплюються главами 4 і 5 розділу V частини III Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема шляхом сприяння обміну інформацією між компетентними органами держав-членів; 2) надання дозволу компетентним органам держав-членів здійснювати пошук зниклих безвісти осіб в ході проведення кримінального розслідування або з гуманітарних міркувань, а також ідентифікацію людських останків, за умови, що відповідні органи уповноважені проводити такі пошуки та ідентифікацію згідно з національним законодавством. Цей Регламент застосовується до баз даних, створених відповідно до національного законодавства і призначених для автоматизованої передачі профілів ДНК, дактилоскопічних даних, реєстраційних даних транспортних засобів, зображень обличчя та поліцейських записів, відповідно до Директиви (ЄС) 2016/680 або Регламентів (ЄС) 2018/1725, (ЄС) 2016/794 чи (ЄС) 2016/679.

Визначено такий перелік реєстраційних даних транспортних засобів, до яких надається доступ для здійснення автоматизованого пошуку: 1) повний номер шасі;

³ Regulation (EU) 2024/982 of the European Parliament and of the Council of 13 March 2024 on the automated search and exchange of data for police cooperation, and amending Council Decisions 2008/615/JHA and 2008/616/JHA and Regulations (EU) 2018/1726, (EU) No 2019/817 and (EU) 2019/818 of the European Parliament and of the Council (the Prüm II Regulation). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202400982

2) повний реєстраційний номер; 3) дані, що стосуються власника або користувача транспортного засобу у випадку, якщо надання доступу до таких даних дозволено національним законодавством держави-члена, до якої здійснено запит. Автоматизований пошук даних стосовно власника або користувача транспортного засобу здійснюється лише щодо підозрюваних чи засуджених осіб. До таких даних належать: прізвище, ім'я та дата народження фізичної особи (якщо власник або водій транспортного засобу є фізичною особою); назва юридичної особи (якщо власник чи користувач транспортного засобу є юридичною особою).

Регламентом передбачено створення маршрутизатора з метою забезпечення зв'язку між державами-членами, а також державами-членами і Європолем для здійснення запитів, отримання й оцінки біометричних даних та отримання буквено-цифрових даних. Встановлено Європейську систему індексів поліцейських записів, що застосовується державами-членами і Європолем для автоматизованого пошуку індексів поліцейських записів щодо злочинів, за які передбачено максимальне покарання у вигляді позбавлення волі на строк не менше одного року відповідно до законодавства держави-члена, яка здійснює запит.

Внесено зміни до Рішення 2008/615/ЈНА, згідно з якими виключено пункт (а) статті 1, статті 2–6 і розділи 2 і 3 глави 2, а також до Рішення 2008/616/ЈНА, якими виключено глави 2–5 і статті 18, 20 і 21 тощо. Відповідні зміни наберуть чинності з дати застосування положень цього Регламенту щодо маршрутизатора, викладених у статті 75(1) цього Регламенту.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі та безпосередньо застосовується в державах-членах відповідно до Договорів.

Директива (ЄС) 2024/1069 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про захист осіб, які беруть участь у громадському житті, від очевидно необґрунтованих позовів або неправомірних судових розглядів («Стратегічні позови проти громадської участі»)⁴.

Метою цієї Директиви є усунення перешкод для належного функціонування цивільного судочинства та забезпечення захисту фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у громадському обговоренні питань, що становлять суспільний інтерес, зокрема журналістів, видавців, медіа-організацій, інформаторів і правозахисників, а також організацій громадянського суспільства, неурядових організацій, профспілок, митців, дослідників і науковців, від судових проваджень, ініційованих проти них із метою перешкоджання їхній участі в громадському житті.

У Директиві зазначається, що журналісти відіграють важливу роль у сприянні громадським дебатам, а також у поширенні та сприйнятті інформації,

⁴ Directive (EU) 2024/1069 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 on protecting persons who engage in public participation from manifestly unfounded claims or abusive court proceedings ('Strategic lawsuits against public participation'). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401069

думок та ідей. Вони повинні мати можливість здійснювати свою діяльність ефективно і без страху, щоб забезпечити громадянам доступ до плюралізму поглядів у європейських демократіях. Незалежна, професійна та відповідальна журналістика, а також доступ до плюралістичної інформації є ключовими стовпами демократії.

Правозахисники також повинні мати можливість брати активну участь у громадському житті та сприяти підзвітності без страху залякування. До правозахисників належать особи, групи та організації громадянського суспільства, які просувають і захищають загально визнані права людини й основоположні свободи.

Інші важливі учасники публічних дебатів, такі як науковці, дослідники чи митці, також заслуговують на належний захист, оскільки вони теж можуть стати «мішенню» для стратегічних позовів проти участі громадськості (далі – СППУГ, SLAPP). У демократичному суспільстві вони повинні мати можливість викладати, вчитися, досліджувати, виступати і спілкуватися без страху репресій (пункт 12 преамбули Директиви).

Гарантії, передбачені цією Директивою, повинні застосовуватися до будь-якої фізичної або юридичної особи, яка прямо чи опосередковано залучена до участі в громадському житті. Вони також повинні захищати фізичних або юридичних осіб, які на професійній або особистій основі підтримують, допомагають або надають товари чи послуги іншим особам для цілей, безпосередньо пов'язаних з участю громадськості у вирішенні питань, що становлять суспільний інтерес, наприклад, адвокатів, членів їхніх сімей, інтернет-провайдерів, видавництва або друкарні, які стикаються із судовим переслідуванням або перебувають під загрозою судового переслідування за підтримку, допомогу або надання товарів чи послуг особам, які є суб'єктами SLAPP (пункт 18 преамбули).

Ця Директива може застосовуватися до будь-якого виду судових позовів або дій цивільного чи комерційного характеру з транскордонними наслідками, що розглядаються в рамках цивільного судочинства, незалежно від виду судочинства. Якщо цивільні позови подаються в рамках кримінального провадження, ця Директива повинна застосовуватися, якщо розгляд таких позовів повністю регулюється цивільним процесуальним правом. Однак, вона не повинна застосовуватися, якщо розгляд таких позовів регулюється кримінальним процесуальним правом.

Ця Директива не повинна застосовуватися до позовів, що впливають із відповідальності держави за дії або бездіяльність при здійсненні державної влади (*acta iure imperii*), або до позовів проти посадових осіб, які діють від імені держави, включаючи відповідальність державних службовців. Держави-члени можуть розширити сферу застосування процесуальних гарантій, передбачених цією Директивою, на такі позови відповідно до національного законодавства.

Ця Директива встановлює мінімальні правила, що дозволяють державам-членам приймати або зберігати положення, які є більш сприятливими для осіб, що

беруть участь у громадському житті, включаючи національні положення, які встановлюють більш ефективні процедурні гарантії, такі як режим відповідальності, що зберігає та захищає право на свободу вираження поглядів та інформації. Імплементация цієї Директиви не повинна слугувати виправданням будь-якого регресу щодо рівня захисту, який вже існує в кожній державі-члені (пункт 21 преамбули).

Ця Директива не повинна впливати на застосування двосторонніх і багатосторонніх конвенцій та угод між третьою державою та Союзом або державою-членом, укладених до дати набрання чинності цією Директивою, включаючи Конвенцію Лугано 2007 року, відповідно до статті 351 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС).

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» і адресована державам-членам.

Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів

Регламент (ЄС) 2024/1143 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про географічні зазначення для вина, спиртних напоїв та сільськогосподарської продукції, а також гарантовані традиційні особливості й факультативні умови якості сільськогосподарської продукції, що вносить зміни до Регламентів (ЄС) 1308/2013, (ЄС) 2019/787, (ЄС) 2019/1753 та скасовує Регламент (ЄС) 1151/2012⁵.

Цей Регламент передбачає створення єдиної та вичерпної системи географічних зазначень, що охороняє назви вин, спиртних напоїв та сільськогосподарських продуктів, які мають характеристики, атрибути або репутацію, пов'язані з місцем їх виробництва. Також цей акт врегульовує питання, що стосуються: 1) процедур реєстрації географічних зазначень як на національному рівні, так і на рівні ЄС; 2) охорони, контролю та застосування географічних зазначень.

Регламент містить три додатки, які визначають комбіновану номенклатуру для сільськогосподарської продукції, перелік продуктів харчування та сільськогосподарської продукції і таблицю відповідності щодо класифікації продукції.

Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та застосовуватиметься із 13 травня 2024 року, за виключенням окремих статей (статті 10(4) і (5), статті 39(1) і статті 45), положення яких застосовуватимуться з 1 січня 2025 року.

⁵ Regulation (EU) 2024/1143 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 on geographical indications for wine, spirit drinks and agricultural products, as well as traditional specialities guaranteed and optional quality terms for agricultural products, amending Regulations (EU) No 1308/2013, (EU) 2019/787 and (EU) 2019/1753 and repealing Regulation (EU) No 1151/2012. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401143

Цей Регламент є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Регламент (ЄС) 2024/1157 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про перевезення відходів, що вносить зміни до Регламентів (ЄС) 1257/2013 та (ЄС) 2020/1056 і скасовує Регламент (ЄС) 1013/2006⁶.

Регламент встановлює заходи для захисту довкілля та здоров'я людини, а також для сприяння кліматичній нейтральності й досягнення циклічної економіки і нульового забруднення шляхом запобігання або зменшення негативного впливу, який може виникнути внаслідок перевезення відходів та поводження з відходами на місці призначення.

Цей Регламент встановлює процедури та режими контролю за перевезенням відходів залежно від походження, місця призначення та маршруту перевезення, типу відходів і поводження з відходами в місці призначення. Норми Регламенту поширюються на: а) перевезення відходів між державами-членами з або без транзиту через треті країни; б) перевезення відходів, імпортованих до Союзу з третіх країн; в) перевезення відходів, що експортуються із Союзу до третіх країн; г) перевезення відходів транзитом через Союз на шляху до третіх країн або з них.

Регламент містить низку додатків: Додаток I А (документ про повідомлення); Додаток I В (документ про переміщення), Додаток I С (Спеціальні інструкції щодо заповнення документів про повідомлення та переміщення), Додаток II (Інформація та документація щодо повідомлення), Додаток III (Список відходів, на які поширюються загальні вимоги до інформації, викладені у статті 18), Додаток III А (Суміші відходів, перелічених у Додатку III, за умови, що склад цих сумішей не погіршує їх екологічно обраного управління, як зазначено у статті 4(4)(b)), Додаток III В (Додаткові відходи із зеленого списку, як зазначено у статті 4(4)(a)), Додаток IV (Перелік відходів, які підпадають під процедури попереднього письмового повідомлення та згоди, як зазначено у статті 4(2)(a)), Додаток V (Списки відходів для цілей статті 39), Додаток VI (Форма попереднього узгодження ідентифікації відходів), Додаток VII (Інформація, що супроводжує перевезення відходів, як зазначено у статті 4(4) та (5)), Додаток VIII (форма запиту включення до списку країн, до яких дозволено експорт відходів), Додаток IX (Критерії для оцінювання комісією відповідно до статті 43(1)), Додаток X (Вимоги до аудиторів та критерії для об'єктів, що отримують відходи, експортовані із Союзу відповідно до статті 46), Додаток XI (Додаткова анкета для держав-членів щодо зобов'язання звітувати згідно зі статтею 73(2)), Додаток XII (інформативна форма перевезення

⁶ Regulation (EU) 2024/1157 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 on shipments of waste, amending Regulations (EU) No 1257/2013 and (EU) 2020/1056 and repealing Regulation (EC) No 1013/2006. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401157

відходів), Додаток XIII (затверджена Кореляційна таблиця чинності норм цього Регламенту та Регламенту (ЄС) 1013/2006⁷).

Цей Регламент набуває чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та застосовується із 21 травня 2026 року відповідно до статті 86 цього Регламенту.

Директива (ЄС) 2024/1203 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про захист довкілля за допомогою кримінального права, яка замінює Директиви 2008/99/ЄС і 2009/123/ЄС⁸.

Ця Директива встановлює мінімальні правила щодо кваліфікації кримінальних правопорушень та покарань із метою більш ефективного захисту довкілля, а також щодо заходів із запобігання та протидії екологічним злочинам та ефективного застосування екологічного законодавства ЄС.

Директива містить положення, зокрема щодо: 1) відповідальності юридичних та фізичних осіб за кримінальні правопорушення в екологічній сфері; 2) обставин, що обтяжують відповідальність; 3) обставин, що пом'якшують відповідальність; 4) строків позовної давності; 5) юрисдикції; 6) координації та співпраці між компетентними органами держав-членів ЄС; 7) розробки державами-членами національних стратегій боротьби з екологічними злочинами.

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Свобода пересування працівників та соціальна політика

Директива (ЄС) 2024/1233 Європейського Парламенту та Ради від 24 квітня 2024 року про єдину процедуру подачі заявки на єдиний дозвіл для громадян третіх країн на проживання та роботу на території держави-члена та про загальні права працівників третіх країн, які законно проживають у державі-члені⁹.

Директива встановлює правила про єдину процедуру подання заявки для громадян третіх країн на проживання та роботу в ЄС, яка охоплюється однією адміністративною дією з боку відповідних державних органів, задля сприяння спрощенню та гармонізації міграційних правил ЄС.

⁷ Regulation (EC) No 1013/2006 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2006 on shipments of waste. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32006R1013>

⁸ Directive (EU) 2024/1203 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 on the protection of the environment through criminal law and replacing Directives 2008/99/EC and 2009/123/EC. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401203

⁹ Directive (EU) 2024/1233 of the European Parliament and of the Council of 24 April 2024 on a single application procedure for a single permit for third-country nationals to reside and work in the territory of a Member State and on a common set of rights for third-country workers legally residing in a Member State (recast). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401233

Відповідно до Директиви визначена процедура подачі заявки на єдиний дозвіл; надано перелік категорій осіб, до яких застосовуються ці правила; встановлено обсяг повноважень відповідального органу; закріплені права та гарантії для громадян третіх країн, які отримали єдиний дозвіл. Зокрема, визначаються право на рівне ставлення до працівників із третіх країн, а також заходи моніторингу з дотримання відповідних прав працівників із можливістю розгляду скарг та накладення штрафів.

Ця Директива набуває чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Ця Директива адресована державам-членам.

Регламент (ЄС) 2024/1183 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) 910/2014 щодо створення Європейської системи цифрової ідентифікації¹⁰.

Регламент спрямований на правове забезпечення загальносоюзної системи для безпечної публічної електронної ідентифікації, включно із сумісними цифровими підписами задля надання фізичним та юридичним особам можливості контролювати свою онлайн-ідентифікацію та дані, а також для забезпечення доступу до державних, приватних і транскордонних цифрових послуг.

Регламент встановлює порядок використання електронних підписів, електронних печаток, електронних позначок часу, електронних документів, електронних служб зареєстрованої доставки, послуг сертифікації для автентифікації вебсайтів, електронного архівування, електронної атестації пристроїв для створення електронних підписів і пристроїв для створення електронних печаток та електронних книг.

Відповідно до Регламенту визначено порядок створення кабінету користувача послугами під назвою «Європейський гаманець цифрової ідентифікації» (англ. European Digital Identity Wallet) і встановлюються правила щодо користування цим кабінетом. «Європейський гаманець цифрової ідентифікації» спрямований на безпечне зберігання та використання особистих ідентифікаційних даних для різних онлайн-послуг. Держави-члени зі свого боку повинні повідомляти Комісію щодо списків утворених європейських гаманців цифрової ідентифікації та про порушення безпеки гаманців, якщо виникали подібні випадки. Держави-члени забезпечують однозначне зіставлення ідентифікаційних даних для фізичних осіб, використовуючи нотифіковані засоби електронної ідентифікації або європейські гаманці цифрової ідентифікації.

Цей Регламент набуває чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

¹⁰ Regulation (EU) 2024/1183 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 amending Regulation (EU) No 910/2014 as regards establishing the European Digital Identity Framework. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401183

Право заснування та свобода надання послуг

Регламент (ЄС) 2024/1083 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року, що встановлює загальні рамки для медіа-послуг на внутрішньому ринку та вносить зміни до Директиви 2010/13/ЄС (Європейський закон про свободу медіа)¹¹.

Цей Регламент встановлює загальні правила для належного функціонування внутрішнього ринку медіа-послуг і створює Європейську раду з медіа-послуг, визначає механізм захисту незалежності і плюралізму медіа-послуг.

У Регламенті закріплюються права й обов'язки постачальників та отримувачів медіа-послуг, гарантії незалежного функціонування провайдерів суспільних медіа. Встановлюються рамки для співробітництва медіа регуляторів (для функціонування внутрішнього ринку медіа-послуг) в особі національних регуляторних органів та Європейської ради медіа-послуг. Регламентом визначені завдання, структура і функції Ради, а також заходи зі співробітництва між органами та провайдерами медіа-послуг, зокрема щодо обмеження чи надання доступу до медіа-послуг у цифровому форматі.

Регламентом встановлені вимоги щодо здійснення заходів, а також визначені процедури медіа ринку, зокрема щодо оцінки медіа ринку, а також прозорого і справедливого розподілу економічних ресурсів (на рекламу, постачання чи надання медіа-послуг).

Цей Регламент набуває чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Директива (ЄС) 2024/1174 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про внесення змін до Директиви 2014/59/ЄС та Регламенту (ЄС) 806/2014 щодо певних аспектів мінімальних вимог стосовно власних коштів і прийнятних зобов'язань¹².

Цією Директивою вносяться зміни до Директиви 2014/59/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 року про встановлення рамок для відновлення та ліквідації кредитних установ та інвестиційних компаній і внесення змін до Директиви Ради 82/891/ЄЕС, Директив 2001/24/ЄС, 2002/47/ЄС, 2004/25/ЄС, 2005/56/ЄС, 2007/36/ЄС, 2011/35/ЄС, 2012/30/ЄС та 2013/36/ЄС, а також Регламентів Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 1093/2010 та (ЄС)

¹¹ Regulation (EU) 2024/1083 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 establishing a common framework for media services in the internal market and amending Directive 2010/13/EU (European Media Freedom Act) Text with EEA relevance. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401083

¹² Directive (EU) 2024/1174 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 amending Directive 2014/59/EU and Regulation (EU) No 806/2014 as regards certain aspects of the minimum requirement for own funds and eligible liabilities Text with EEA relevance. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401174

648/2012¹³ та Регламенту (ЄС) 806/2014 Європейського Парламенту та Ради від 15 липня 2014 року, що встановлює єдині правила та єдину процедуру врегулювання неплатоспроможності кредитних установ і деяких інвестиційних компаній в рамках Єдиного механізму врегулювання та Єдиного фонду врегулювання та вносить зміни до Регламенту (ЄС) 1093/2010¹⁴. Зокрема, передбачається:

- закріплення визначення поняття «юридична особа, яка ліквідується»;
- деталізація окремих аспектів відповідності установ мінімальним вимогам щодо власних коштів і прийнятих зобов'язань (стаття 45 Директиви та стаття 12 Регламенту).

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». При цьому стаття 2(1) та (2) застосовуються з 14 листопада 2024 року, а 2(3) – з 13 травня 2024 року.

Регламент (ЄС) 2024/1028 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про збір та обмін даними щодо послуг короткострокової оренди житла та внесення змін до Регламенту (ЄС) 2018/1724¹⁵.

Регламент встановлює правила збору та обміну даними компетентними органами та постачальниками онлайн-платформ короткострокової оренди щодо надання послуг короткострокової оренди житла.

Необхідність встановлення правил для цієї сфери послуг зумовлена відсутністю достовірної інформації щодо господарів житла, а саме: про особу господаря; місце, де ці послуги пропонуються; тривалість надання послуг. Відсутність такої інформації ускладнює можливість органам влади здійснити оцінку фактичного впливу на послуги короткострокової оренди житла та прозорості надання таких послуг, оскільки в європейському законодавстві відсутнє достатнє регулювання обов'язків та вимог щодо орендодавців на онлайн-платформах.

У Регламенті встановлюються правила щодо процедури реєстрації короткострокових орендодавців, інформації щодо них, декларування житлової площі, зобов'язання онлайн-платформ короткострокової оренди щодо підзвітності та надання інформації компетентним органам держав-членів через єдиний цифровий портал. Відповідні державні органи здійснюватимуть моніторинг та збір

¹³ Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms and amending Council Directive 82/891/EEC, and Directives 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU, 2012/30/EU and 2013/36/EU, and Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 648/2012, of the European Parliament and of the Council. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32014L0059>

¹⁴ Regulation (EU) No 806/2014 of the European Parliament and of the Council of 15 July 2014 establishing uniform rules and a uniform procedure for the resolution of credit institutions and certain investment firms in the framework of a Single Resolution Mechanism and a Single Resolution Fund and amending Regulation (EU) No 1093/2010. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0806>

¹⁵ Regulation (EU) 2024/1028 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 on data collection and sharing relating to short-term accommodation rental services and amending Regulation (EU) 2018/1724. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401028

інформації, необхідної для ведення списків житлових площ короткострокової оренди.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Він буде введений в дію 20 травня 2026 року. Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі та безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Економічна та монетарна політика

Регламент (ЄС) 2024/1263 Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2024 року про ефективну координацію економічної політики та багатосторонній бюджетний нагляд і скасування Регламенту Ради (ЄС) 1466/97¹⁶.

Цей Регламент прийнятий з метою забезпечення ефективної координації економічної політики та багатостороннього бюджетного нагляду в ЄС та визначає правила такої координації в державах-членах, тим самим підтримуючи досягнення цілей Союзу щодо сталого та інклюзивного зростання та зайнятості.

Цей Регламент встановлює детальні правила щодо змісту, подання, оцінки та моніторингу національних середньострокових фінансово-структурних планів у рамках багатостороннього бюджетного нагляду з боку Ради ЄС та Європейської Комісії з метою сприяння ефективним і стійким державним фінансам, сталому та інклюзивному зростанню і стійкості за допомогою реформ та інвестицій, а також запобігання надмірному дефіциту державного бюджету.

Також Регламент містить положення щодо стійкості державного бюджету, запобігання надмірному дефіциту державного бюджету, подання державами-членами середньострокових фінансово-структурних планів, їх оцінки та схвалення інституціями ЄС (Європейська Комісія та Рада ЄС).

Регламент набирає чинності в день його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу», є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Зовнішні відносини

Рішення (ЄС) 2024/1167 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про внесення змін до Рішення (ЄС) 2017/1324 щодо продовження участі Союзу в Партнерстві для досліджень та інновацій у Середземноморському регіоні (PRIMA) згідно з програмою «Horizon Europe»¹⁷.

¹⁶ Regulation (EU) 2024/1263 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2024 on the effective coordination of economic policies and on multilateral budgetary surveillance and repealing Council Regulation (EC) No 1466/97. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401263

¹⁷ Decision (EU) 2024/1167 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 amending Decision (EU) 2017/1324 as regards the continuation of the Union's participation in the Partnership for Research and Innovation in the Mediterranean Area (PRIMA) under Horizon Europe. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401167

Рішення спрямовано на продовження фінансування дослідницької та інноваційної діяльності в межах Середземноморського регіону (PRIMA) для розвитку агропромислового комплексу, управління водними ресурсами та міжнародного співробітництва.

Це Рішення набуває чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Рішення адресоване всім державам-членам.

Незаконодавчі акти

Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2024/873 від 30 січня 2024 року про внесення змін до Делегованого Регламенту (ЄС) 2019/331 щодо перехідних загальносоюзних правил гармонізованого безкоштовного розподілу квот на викиди¹⁸.

Цей Регламент вносить зміни до Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2019/331 від 19 грудня 2018 року, що визначає перехідні загальносоюзні правила для гармонізованого безкоштовного розподілу квот на викиди відповідно до статті 10а Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради (далі – Регламент Комісії (ЄС) 2019/331)¹⁹. Так, Регламент передбачає внесення змін до: застосування, звітності та моніторингу установок, що мають право на безкоштовний розподіл квот на викиди; правил розподілу для діючих та нових установок.

Крім того, цей Регламент: 1) визначає умови для безоплатного виділення коштів на реалізацію заходів із підвищення енергоефективності; 2) обумовлює безоплатне виділення коштів на плани кліматичної нейтральності; 3) передбачає положення щодо оновлення планів кліматичної нейтральності та їх публікації компетентними органами держав-членів.

Також Регламентом передбачається внесення змін до додатків Регламенту Комісії (ЄС) 2019/331, які стосуються: визначення товарних показників та меж системи без урахування взаємозамінності палива та електроенергії; історичного рівня активності для конкретних контрольних показників; параметрів для збору базових даних; мінімального змісту методологічного плану моніторингу; методів моніторингу даних тощо.

Цей Регламент набирає чинності в день його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» та застосовується до асигнувань, які відносяться до

¹⁸ Commission Delegated Regulation (EU) 2024/873 of 30 January 2024 amending Delegated Regulation (EU) 2019/331 as regards transitional Union-wide rules for harmonised free allocation of emission allowances. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202400873

¹⁹ Commission Delegated Regulation (EU) 2019/331 of 19 December 2018 determining transitional Union-wide rules for harmonised free allocation of emission allowances pursuant to Article 10a of Directive 2003/87/EC of the European Parliament and of the Council. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj

періоду з 1 січня 2024 року. Проте, передбачається, що окремі пункти статті 1 застосовуються до асигнувань, що відносяться до періоду з 1 січня 2026 року.

Регламент є обов'язковим до виконання в повному обсязі і безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Енергетика

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2024/994 від 2 квітня 2024 року, що встановлює робочі деталі бази даних продуктів, створеної згідно з Регламентом (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради²⁰.

Цей Регламент встановлює порядок функціонування бази даних продуктів, створеної відповідно до статті 12 Регламенту (ЄС) 2017/1369, а також детальні правила, що застосовуються до постачальників, які розміщують свої продукти на ринку ЄС: продукти, пов'язані з енергетикою, на які поширюються делеговані акти, що доповнюють Регламент (ЄС) 2017/1369 та Директиву 2010/30/ЄС; шини, на які поширюється Регламент (ЄС) 2020/740 або делеговані акти, що доповнюють його.

Правила та технічні вимоги цього Регламенту стосуються також:

процесу верифікації, який дозволяє фізичним та юридичним особам ставати верифікованими постачальниками та забезпечувати конфіденційність, цілісність та автентичність зареєстрованої ними інформації;

інформації, необхідної для реєстрації різних продуктів;

моделі обміну даними та управління випуском програмного забезпечення;

доступності систем та даних.

Для цілей цього Регламенту дано визначення поняттям «автентифікація», «кваліфікований електронний підпис», «постачальник довірчих послуг», «кваліфікований постачальник довірчих послуг», «кваліфікована електронна печатка» та «кваліфікований сертифікат для електронної печатки», «EPREL» або «Європейський реєстр продуктів для енергетичного маркування» тощо.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Статті 3, 4, 5, 7, 11 і 15 застосовуються з 22 жовтня 2024 року.

Регламент є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

²⁰ Commission Implementing Regulation (EU) 2024/994 of 2 April 2024 laying down operational details of the product database established under Regulation (EU) 2017/1369 of the European Parliament and of the Council. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202400994

Народна Європа

Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2024/1082 від 6 лютого 2024 року, що замінює Додаток I до Регламенту (ЄС) 2019/788 Європейського Парламенту та Ради про європейську громадянську ініціативу²¹.

Делегований Регламент передбачає внесення змін щодо мінімальної кількості підписантів у відповідних державах-членах задля задоволення умови чинності громадянської ініціативи.

Додаток містить таблицю з мінімальною кількістю необхідних підписантів.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Регламент застосовуватиметься з дати початку повноважень Європейського Парламенту періоду 2024–2029 років. Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Митний союз і вільний рух товарів

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2024/1071 від 12 квітня 2024 року про внесення змін до Імплементативного Регламенту (ЄС) 2015/2447 щодо рішень, що стосуються обов'язкової інформації у сфері митної оцінки, та запровадження електронної системи для обов'язкової інформації про походження та оцінку²².

Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2024/1071 вносить зміни до статей 16, 17, 21, 22 і 23 Імплементативного Регламенту (ЄС) 2015/2447 з метою поширення сфери їх дії на рішення щодо обов'язкової інформації про оцінку і, де це доречно, на рішення щодо обов'язкової тарифної інформації, беручи до уваги специфіку рішень обов'язкової інформації про оцінку і обов'язкової тарифної інформації, а також забезпечення узгодженості електронного управління між усіма типами рішень, що стосуються обов'язкової інформації.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Він застосовується з 1 грудня 2027 року. Регламент є обов'язковим до виконання в повному обсязі й безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

²¹ Commission Delegated Regulation (EU) 2024/1082 of 6 February 2024 replacing Annex I to Regulation (EU) 2019/788 of the European Parliament and of the Council on the European citizens' initiative. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401082

²² Commission Implementing Regulation (EU) 2024/1071 of 12 April 2024 amending Implementing Regulation (EU) 2015/2447 as regards decisions relating to binding information in the field of customs valuation and introducing an electronic system for binding origin and valuation information. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202401071

II. Огляд тенденцій розвитку права ЄС

Європейський Парламент схвалив новий Закон про міграцію та притулок²³.

10 квітня 2024 року Європарламент прийняв десять законодавчих актів для реформування європейської міграційної політики та політики притулку, узгодженої з державами-членами ЄС.

Задля надання допомоги країнам ЄС, які зазнають міграційного тиску, інші держави-члени сприятимуть переміщенню заявників на притулок або осіб, які отримали міжнародний захист, на свою територію, надаючи фінансову допомогу або гуманітарну підтримку. Цей закон прийнятий 322 голосами «за», 266 – «проти», 31 – «утрималися».

Щодо осіб, які не відповідають умовам для в'їзду в ЄС, буде здійснюватися процедура перевірки перед в'їздом, зокрема ідентифікація, збір біометричних даних, перевірка стану здоров'я протягом періоду до семи днів. Держави-члени повинні встановити незалежні механізми моніторингу для забезпечення дотримання основних прав. Ці положення прийняті 366 – «за», 229 – «проти» і 26 – «утрималися».

У всьому ЄС встановлюється нова загальна процедура надання та скасування міжнародного захисту. Обробка заявок на надання притулку на кордонах ЄС у майбутньому має бути швидшою, із коротшими термінами для необґрунтованих або неприйнятних заявок. Положення прийняті 301 голосом «за», 269 – «проти» і 51 – «утрималися».

Парламент також підтримав нові єдині стандарти для всіх держав-членів щодо визнання статусу біженця або додаткового захисту, а також щодо прав, наданих тим, хто має право на захист. Держави-члени повинні оцінити ситуацію в країні походження на основі інформації від Агентства ЄС з питань притулку, а статус біженця буде регулярно переглядатися. Заявники на захист повинні залишатися на території держави-члена, відповідальної за їх заявку або в якій було надано захист. Положення підтримані 340 голосами «за», 249 – «проти» і 34 – «утрималися».

Після офіційного схвалення пакета Радою закони набудуть чинності після їх опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Очікується, що правила почнуть діяти через два роки. Що стосується умов прийому біженців за новими правилами, держави-члени матимуть два роки задля внесення змін до своїх національних законів.

²³ MEPs approve the new Migration and Asylum Pact. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240408IPR20290/meps-approve-the-new-migration-and-asylum-pact>

Європейський Парламент вперше затвердив правила боротьби з насильством щодо жінок²⁴.

24 квітня 2024 року Парламент прийняв перші в історії ЄС правила боротьби з насильством щодо жінок і домашнім насильством 522 голосами «за», 27 – «проти» і 72 – «утрималися». Нові правила спрямовані на запобігання гендерно зумовленому насильству та захист його жертв, особливо жінок та жертв домашнього насильства. Директива закликає до посилення законів проти кібернасильства, до посиленої допомоги постраждалим і запровадження заходів для запобігання згвалтуванням.

Нові правила забороняють завдання шкоди жіночим статевим органам і примусові шлюби, а також окреслюють конкретні правила щодо правопорушень, скоєних в Інтернеті, таких як розкриття приватної інформації та кіберфлешинг.

Нове законодавство визначатиме більший перелік обтяжуючих обставин щодо правопорушень, за скоєння яких передбачається більш суворе покарання, зокрема таких, як злочини проти громадських діячів, журналістів чи правозахисників, за ознакою статі, сексуальної орієнтації, кольору шкіри, релігії, соціального походження або політичних переконань тощо.

Охорона здоров'я повинна бути доступною, у тому числі щодо послуг з репродуктивного здоров'я. Органи влади держав-членів матимуть посилені зобов'язання щодо звітності та збору доказів, а також підвищуватимуть обізнаність громадськості про те, що секс за примусовою згодою вважається кримінальним злочином.

Нові правила набудуть чинності через двадцять днів після їх опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Держави-члени повинні запровадити положення протягом трьох років.

Європейський Парламент ухвалив Директиву про роботу на онлайн-платформах²⁵.

24 квітня 2024 року депутати ухвалили нові правила, узгоджені Парламентом та Радою в лютому та прийняті 554 голосами «за», 56 – «проти», 24 – «утрималися», які мають на меті забезпечити правильну класифікацію статусу зайнятості працівників онлайн-платформ та виправити фіктивну самозайнятість.

Новий закон запроваджує презумпцію трудових відносин, які виникають в ситуації, коли є факти, що вказують на наявність трудового підпорядкування і керівництва трудовим процесом, відповідно до національного законодавства та колективних договорів, а також з урахуванням судової практики ЄС.

²⁴ Parliament approves first ever EU rules on combating violence against women. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240419IPR20588/parliament-approves-first-ever-eu-rules-on-combating-violence-against-women>

²⁵ Parliament adopts Platform Work Directive. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240419IPR20584/parliament-adopts-platform-work-directive>

Директива зобов'язує держави-члени ЄС встановити спростовну правову презумпцію працевлаштування на національному рівні задля виправлення дисбалансу між цифровою платформою праці та особою, яка виконує роботу на платформі. Тягар доведення лежить на платформі, тобто платформа має довести відсутність трудових відносин.

Нові правила встановлюють гарантії для особи, яка виконує роботу на платформі, відповідно до яких така особа не може бути звільнена на основі рішення, прийнятого програмним алгоритмом або автоматизованою системою прийняття рішень. Натомість, онлайн-платформи будуть повинні забезпечувати людський нагляд за прийняттям подібних рішень, які безпосередньо стосуються людей, які виконують роботу на платформі.

Директива запроваджує правила, відповідно до яких надається надійний захист цих працівників платформи. Цифровим платформам буде заборонено обробляти певні типи персональних даних, наприклад, дані про емоційний або психологічний стан або щодо особистих переконань.

Узгоджений текст також має бути офіційно ухвалений Радою. Після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу» держави-члени матимуть два роки на імплементацію положень Директиви до свого національного законодавства.

Торгівля людьми: Євродепутати розширили закон для захисту жертв²⁶.

Європейський Парламент дав остаточне зелене світло оновленим правилам запобігання і протидії торгівлі людьми та захисту її жертв.

23 квітня депутати Європарламенту 563 голосами «за», 7 «проти» і 17 «утрималися» ухвалили закон, який розширює сферу чинних заходів із протидії та запобігання торгівлі людьми, а також покращує підтримку постраждалих від неї. Щоб розширити дії ЄС проти торгівлі людьми за межі трудової та сексуальної експлуатації, новий закон також криміналізує примусовий шлюб, незаконне усиновлення та експлуатацію сурогатного материнства на рівні ЄС.

Закон також:

- посилює координацію між органами, що займаються боротьбою з торгівлею людьми та наданням притулку, щоб жертви торгівлі людьми, які також потребують міжнародного захисту, отримували належну підтримку та захист, а їхнє право на притулок поважалось;
- криміналізує використання послуг, наданих жертвою торгівлі людьми, коли користувач знає, що жертву експлуатують, щоб зменшити попит, який призводить до експлуатації;

²⁶ Trafficking in human beings: MEPs adopt more extensive law to protect victims. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240419IPR20580/trafficking-in-human-beings-meps-adopt-more-extensive-law-to-protect-victims>

- запроваджує покарання для компаній, засуджених за торгівлю людьми, наприклад, шляхом виключення їх з тендерних процесів та відшкодування державної допомоги чи субсидій;
- передбачає забезпечення прокурорів правом відмови від переслідування жертв за злочинні дії, до яких їх примушували, і щоб жертви могли отримувати підтримку незалежно від того, чи співпрацюють вони зі слідством, чи ні;
- надає підтримку жертвам, включаючи доступ до притулків та безпечного житла, приділяючи особливу увагу найбільш вразливим групам;
- гарантує права особам з інвалідністю та відповідну підтримку, включаючи призначення опікунів або представників для дітей без супроводу дорослих;
- дозволяє суддям при винесенні вироків розглядати розповсюдження сексуальних зображень чи відео без згоди особи як обтяжуючу обставину.

Директива набуде чинності через двадцять днів після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу», а держави-члени мають два роки на імплементацію її положень.

Ухвалюючи закон, Парламент відповідає на вимоги громадян, висунуті у висновках Конференції майбутнього Європи, зокрема на пропозицію 24(6) про боротьбу з торгівлею людьми у співпраці з третіми країнами; 42(2) про вирішення проблем на зовнішніх кордонах; і 43(1) про безпеку мігрантів.

Безпека дорожнього руху: Європарламент закрити прогалини в переслідуванні порушників правил дорожнього руху за кордоном²⁷.

24 квітня депутати Європарламенту посилили співпрацю країн-членів ЄС у транскордонному розслідуванні порушень правил дорожнього руху, щоб запобігти необережному водінню за кордоном.

Оскільки близько 40 % транскордонних порушень правил дорожнього руху наразі залишаються безкарними, депутати Європарламенту оновили правила, щоб змусити країни ЄС більше співпрацювати й допомагати одна одній у пошуку іноземного водія, відповідального за порушення правил дорожнього руху. Нові правила зобов'язують національні органи влади відповідати на запити з іншої країни ЄС невідкладно, але не пізніше, ніж через два місяці після того, як вони зібрали необхідну інформацію.

Окрім того, за запитом держави-члена ЄС, в якій було скоєно правопорушення, країна проживання порушника може взяти на себе стягнення штрафу за порушення правил дорожнього руху, якщо його сума перевищує 70 євро і не була сплачена після того, як були вичерпані всі законні можливості.

²⁷ Road safety: Parliament closes loopholes in pursuit of traffic offenders abroad. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240419IPR20578/road-safety-parliament-closes-loopholes-in-pursuit-of-traffic-offenders-abroad>

Оновлені правила розширюють перелік порушень правил дорожнього руху, скоєних водіями-нерезидентами, які тягнуть за собою транскордонну допомогу і можуть призвести до штрафу. На додаток до перевищення швидкості, водіння в нетверезому стані або незупинки на червоне світло, законодавці ЄС до інших правопорушень додали небезпечне паркування, небезпечний обгін, перетин суцільної лінії та наїзд на пішохода.

Країна ЄС, де було скоєно порушення правил дорожнього руху, матиме 11 місяців із моменту вчинення правопорушення, щоб надіслати повідомлення про правопорушення. Повідомлення про правопорушення повинно містити час та обставини правопорушення, а також інформацію про те, як оскаржити штраф.

За ініціативою депутатів Європарламенту приватним особам буде заборонено допомагати країнам ЄС стягувати штрафи за порушення правил дорожнього руху з іноземних водіїв (через два роки після того, як правила будуть перенесені в національне законодавство).

Щоб підвищити прозорість і полегшити впровадження нових правил, Комісії доручено створити онлайн-портал, на якому, серед іншої інформації, будуть розміщені правила, можливості оскарження та відповідні штрафи за порушення правил дорожнього руху.

Нові правила транскордонного обміну інформацією про правопорушення, пов'язані з безпекою дорожнього руху, були прийняті 570 голосами «за», 36 голосами «проти» і 24 голосами «утрималися». Після того, як Рада схвалить їх, країни ЄС матимуть 30 місяців на підготовку до їх впровадження.

Європарламент схвалив перегляд спільної сільськогосподарської політики ЄС²⁸.

24 квітня Європарламент схвалив перегляд спільної сільськогосподарської політики (ССП), щоб полегшити адміністративний тягар для фермерів у Європейському Союзі.

Ухвалений проект Регламенту містить положення, які: змінюють правила щодо трьох екологічних умов, дотримання яких є обов'язком для отримання фермерами фінансування; дозволяють державам-членам ЄС мати більшу гнучкість у наданні винятків зі стандартів ССП, якщо виникають проблеми з їх застосуванням, а також у разі виникнення проблем, спричинених екстремальними погодними умовами; звільняють малі фермерські господарства (площею до 10 га) від контролю та штрафів за недотримання деяких правил ССП.

²⁸ European Parliament. Parliament approves a revision of the EU's common agricultural policy. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240419IPR20582/parliament-approves-a-revision-of-the-eu-s-common-agricultural-policy>

Прийнято нові правила ЄС щодо протидії відмиванню коштів²⁹.

24 квітня Європарламент схвалив посилення інструментарію ЄС у протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.

Законодавча пропозиція містить положення, які: 1) гарантують особам, які мають законний інтерес, зокрема журналістам, працівникам ЗМІ, організаціям громадянського суспільства, компетентним органам влади та наглядовим органам, негайний, невідфільтрований, прямий і вільний доступ до інформації про бенефіціарних власників, яка міститься в національних реєстрах і взаємопов'язана з інформацією на рівні ЄС; 2) надають підрозділам фінансової розвідки більше повноважень для аналізу та виявлення випадків відмивання коштів та фінансування тероризму, а також для призупинення підозрілих транзакцій.

Також із метою нагляду за дотриманням нових положень щодо протидії відмиванню коштів у Франкфурті буде створено новий орган – Управління з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (AMLA), який здійснюватиме безпосередній нагляд за найбільш ризикованими фінансовими установами.

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*

²⁹ European Parliament. New EU rules to combat money-laundering adopted. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240419IPR20586/new-eu-rules-to-combat-money-laundering-adopted>